

סבב הסלמה נוסף ברצועת עזה

26 במרץ 2019

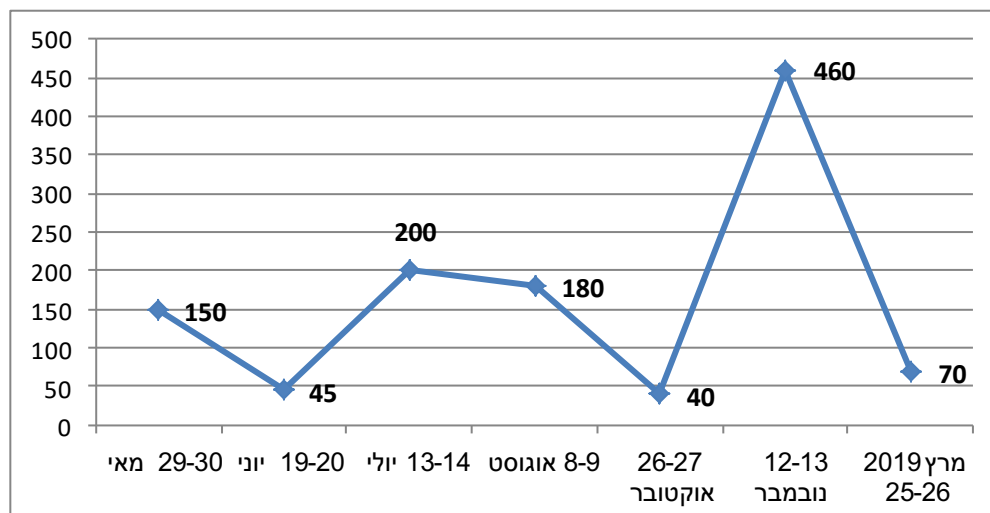
כללי

ב-25-26 במרץ 2019 התחולל סבב הסלמה נוסף, השביעי במספר, מאז תחילת "צעדות השיבה" ב-30 במרץ 2018. הסבב החל בעקבות ירי רקטה ע"י חמאס (לטענתה בטעות), שפגעה בבית במושב משמרת שבשרון (שבעה פצועים). צה"ל הגיב בתקיפת עשרות יעדים בצפון ובמרכז רצועת עזה ובהם יעדים ערכיים. חמאס ושאר ארגוני הטרור הגיבו בירי לעבר יישובי עוטף עזה (כשבעים שיגורים). לפי שעה פסק הירי יתכן בעקבות לחצים מצריים, שהובילו להפסקת אש חד-צדדית ע"י חמאס ושאר ארגוני הטרור.

◀ ירי הרקטה וסבב ההסלמה בעקבותיו היו שיאו של שבוע, שבמהלכו התרבו מעשי האלימות מצידם של חמאס ושאר ארגוני הטרור. הדבר מצא ביטויו בשיגור בלוני תבערה ונפץ לעבר שטח ישראל מידי יום ביומו; בפעילות לילית יומית (שכללה זריקת מטעני חבלה) ע"י יחידות ההטרדה הליליות; ובהתפרעויות שנלוו למשט השבועי. צה"ל הגיב במהלך השבוע בירי אש ארטילרית ובתקיפות אוויריות שכוונו נגד יעדי חמאס.

◀ סבב ההסלמה הנוכחי דמה במאפייניו לסבבי ההסלמה הקודמים אף כי היו גם סבבים שבמהלכם שוגרה כמות רבה יותר של רקטות ופצצות מרגמה (ראו גרף). גם הפעם קבעה חמאס במידה רבה את אופן תחילתו ואת סופו של הסבב ושלטה על אופיו (התמקדות ביישובי עוטף עזה, הימנעות מירי לטווחים בינוניים וארוכים), כדי למנוע היגררות לעימות צבאי נרחב. צה"ל תקף אומנם מטרות ערכיות ברצועה אך עשה זאת בצורה מושכלת ומבוקרת ונמנע לפי שעה מלהיגרר לסבב הסלמה ארוך.

ירי רקטות ופצצות מרגמה בסבבי ההסלמה מאז תחילת "צעדות השיבה" (2018-2019)

◀ מכל מקום, גם בתום סבב ההסלמה הנוכחי המצב ברצועה **נותר נפיץ ונזיל, והפוטנציאל להידרדרות צבאית בין חמאס ושאר הארגונים לבין ישראל שריר וקיים** (למרות שחמאס וישראל אינן מעוניינות בכך). זאת משום שחמאס ממשיכה לדבוק במדיניות האלימות המבוקרת, במסגרתה היא מווסתת את אופי האלימות והיקפה, בהתאם לאינטרסים שלה ולשיקוליה המשתנים (למשל, הורדת רף האלימות מתוך התחשבות במתווך המצרי או מנגד העלאתו כשהמשא ומתן נתקל בקשיים או לשם תיעול כעס ציבור על המצב הכלכלי). **המועד הקרוב שבו עלולה לעלות עוצמת האלימות הינו יום שבת הקרוב, ה-30 במרץ 2019, יום השנה ל"צעדות השיבה" ו"יום האדמה"**.

פגיעת רקטה במושב משמרת

◀ ב-25-26 במרץ 2019 התחולל סבב הסלמה נוסף ברצועת עזה. הסבב החל לאחר שב-25 במרץ בשעות הבוקר המוקדמות שוגרה רקטה מרצועת עזה לעבר ישראל. אזעקה הופעלה באזור השרון ובמועצה המקומית עמק חפר. **הרקטה פגעה בבית במושב משמרת שבשרון**. שבעה בני אדם נפצעו, ביניהם שני ילדים. נזק רב נגרם לבית. הייתה זו אזעקה ראשונה באזור השרון מאז מבצע "צוק איתן" (יולי אוגוסט 2014). **הרקטה שוגרה ככל הנראה מרפיח, מרחק של כ-120 ק"מ מהמקום בו נפלה.**

הרס רב שנגרם לבית במושב משמרת בשרון בעקבות ירי הרקטה (מימין: משטרת ישראל, משמאל: כבאות הצלה, 25 במרץ 2019).

מימין : צילום רחפן של הבית שנפגע. משמאל: החור שנפער באדמה בעקבות פגיעת הרקטה (חשבון הטוויטר PALINFO, 25 במרץ 2019).

◀ **דובר צה"ל מסר כי שיגור הרקטה בוצע מעמדה של חמאס באזור רפיח שבדרום הרצועה** (דובר צה"ל, 25 במרץ 2019). בעקבות הירי הודיע מתאם פעולות הממשלה בשטחים על סגירת המעברים לרצועת עזה. כמו כן צומצם מרחב הדיג ברצועה (דובר צה"ל, 25 במרץ 2019). **אף ארגון ברצועה לא קיבל אחריות לביצוע הירי**. חמאס הכחישה את הטענה לפיה הוא שיגרה את הרקטה. **גורם המקורב לחמאס טען כי הרקטה שוגרה בטעות** בשל מה שכינה "גורמים טבעיים" (ערוץ אלחדת', 25 במרץ 2019). בכיר בחמאס אמר, כי לחמאס אין אינטרס לבצע ירי רקטות (חשבון הטוויטר אלערביה, 25 במרץ 2019).

◀ **מיד לאחר שיגור הרקטה נערכו ברצועת עזה לתגובה ישראלית**: חמאס פינתה את כל מרכזי הממשלה בעזה (אלאנבא, 25 במרץ 2019). חמאס החליטה לבטל נאום שעמד לשאת יחיא סנואר ראש הלשכה המדינית של חמאס ברצועה, לציון שנה ל"צעדות השיבה" (אלחדת', 25 במרץ 2019). הרשות הלאומית לצעדת השיבה הודיעה על ביטול כל פעולות יחידות ההטרדה הליליות (אמד, 25 במרץ 2019). מקורות בחמאס ובג'האד האסלאמי בפלסטין מסרו כי יחליטו אם להסלים את המצב על פי היקף התקיפה הישראלית (חשבון הטוויטר אלערביה, 25 במרץ 2019). זיאד אלנח'אלה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, הזהיר את ישראל מפני תגובה וציון כי על כל תגובה הם יגיבו בכוח (פלסטין אליום, 25 במרץ 2019).

תגובת ישראל

◀ בתגובה לירי הרקטה לעבר מרכז ישראל החל צה"ל לתגבר כוחות לאזור עוטף עזה. לאזור הועברו כוחות חיל רגלים ושריון ביניהם חטיבות סדירות ומפקדת אוגדה. כמו כן נחסמו אזורים וצירים הסמוכים לגדר הביטחון. בנוסף לכך הוחלט על עצירת העבודות החקלאיות במרחבים הסמוכים לגדר (דובר צה"ל 25 במרץ 2019). בשעות אחר הצהרים החלו כלי טיס של חיל האוויר לתקוף יעדים ברצועת עזה. במקביל נורתה אש ארטילרית מטנקים לעבר יעדים ברצועה. כמו כן ירה חיל הים לעבר נמל ח'אן יונס.

◀ לדברי דובר צה"ל **הותקפו עשרות יעדים בצפון ובמרכז הרצועה**. ביו היעדים שהותקפו **מתחמים צבאיים, פירי מנהרות המשמשות להעברת אמצעי לחימה, עמדות צבאיות ועמדות שיגור רקטות**. בין היעדים שהותקפו (דובר צה"ל, 25-26 במרץ 2019):

◆ **צפון הרצועה**: מתקן צבאי של חמאס בבית חאנון ומתחם צבאי של הג'האד האסלאמי בפלסטין בבית לאהיא.

◆ **העיר עזה**: בנין מטה של חמאס בשכונת צברא. המדובר במטה ששימש את הביטחון הכללי המודיעין הכללי והמודיעין הצבאי של חמאס; המשרד לביטחון פנים; לשכתו של אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית של חמאס, בשכונת רימאל שבעזה. לדברי דובר צה"ל שימשה הלשכה לקיום פגישות צבאיות רבות.

◆ **מרכז הרצועה**: מתקן תת קרקעי של הג'האד האסלאמי בפלסטין; מתחם צבאי של חמאס בדיר אלבלח.

◀ דובר משרד הבריאות ברצועת עזה דיווח על שבעה פלסטינים שנפצעו בתקיפות, חמישה בצפון הרצועה ושניים בעיר עזה.

תקיפת צה"ל בעזה (דף הפייסבוק QUDSN, 26 במרץ 2019).

מימין: תקיפת לשכתו של אסמאעיל הניה (דף הפייסבוק QUDSN, 25 במרץ 2019).
משמאל: לשכתו של הניה בעזה לאחר התקיפה (דף הפייסבוק QUDSN, 26 במרץ 2019).

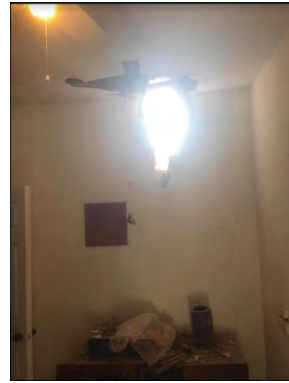
ירי רקטות ופצצות מרגמה

◀ לקראת השעה 21:00, כשלוש שעות לאחר תחילת התקיפות של ישראל, הודיע החמ"ל המשותף של הארגונים בעזה, כי הם החלו לשגר רקטות בתגובה והכריזו כי "הלילה יהיה חם". על פי ערוץ אלערביה איימה מצרים על כל הגורמים כי היא תמשיך ידה מהתיווך אם ההסלמה ברצועה תמשך.

◀ החל משעה זו שוגרו רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל ע"י חמאס ושאר ארגוני הטרור. השיגורים **היו בעיקר לעבר יישובי עוטף עזה**, אולם גם בנתיבות ובאשקלון נשמעו אזעקות. מערכת "כיפת ברזל" יירטה חלק מהרקטות. חלק מהרקטות נפלו בשטח פתוח. נכון ל-26 במרץ 2019 בשעות הצהריים **אותרו כשבעים שיגורים לעבר שטח ישראל**. לא היו נפגעים. נזק נגרם לבית בעיר שדרות כתוצאה מפגיעה ישירה של רקטה שלא התפוצצה. כמו כן נמצאו שרידי רקטה באתר בנייה בשדרות.

תיעוד שיגורי רקטות מהרצועה לעבר ישראל (דף הפייסבוק QUDSN, 25 במרץ 2019).

פגיעה ישירה של רקטה בבית בשדרות (קבוצת מדברים תקשורת, 26 במרץ 2019).

◀ בסביבות השעה 22:00 ככל הנראה בעקבות לחצים מצד מצרים, הכריזו חמאס ושאר ארגוני הטרור ברצועה על הפסקת אש חד-צדדית. ישראל מצדה המשיכה לתקוף יעדים ברצועה. בעקבות זאת נמשך ירי הרקטות ופצצות המרגמה. בסביבות 03:00 נפסק ירי הרקטות ופצצות המרגמה ועד כה לא חודש (עדכני ל-26 במרץ 2019 בשעות הצהריים).

◀ עד לשעה 22:00, מועד בו הכריזו הארגונים ברצועת עזה על הפסקת אש, זוהו למעלה משלושים שיגורים (דובר צה"ל 25 במרץ 2019). כשלושים שיגורים נוספים היו לאחר מכן עד לשעה 03:15 ומאז השתרר שקט. גורמים מדיניים בישראל ציינו כי אין סיכום [פורמאלי] על הפסקת אש.

התבטאויות

◀ משיר אלמצרי בכיר חמאס, אמר כי ישראל טעתה שבחרה לתקוף את הרצועה וליד קטטי, חבר הלשכה המדינית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, איים כי "ההתנגדות: תגיב בכל כוחה על כל תוקפנות נגד הרצועה בתוך שטח ישראל-בעוטף עזה, תל אביב וכל מה שביניהם. עוד הדגיש, כי הם אינם מעוניינים במלחמה אך "ההתנגדות" מוכנה להגן על העם הפלסטיני ולהגיב על כל טרור ישראלי נגד הרצועה.